

אימון, העצמה וחינוך ילדים

הרב מוטי זולברג

יועץ חינוכי מוסמך, מדריך כשורי חיים ומוגנות
מחבר הספר "דע לך בני"

פרשת בהעלותך

"והאיש משה עניו מאוד"

מי כתב את הפסוק הידוע הזה? משה רבינו... נו, אז הנכם שואלים ובצדק, כיצד אדם כותב על עצמו כי הוא עניו?

נמשיך בשאלה מהגמרא: שנינו: "משמת רבי - בטלה ענוה. אמר ליה רב יוסף לתנא: לא תיתני ענוה, "דאיכא אנא". (רבי יוסף אומר על עצמו כי הוא...עניו) מימרא זאת זועקת דרשני, איך ייתכן שבעל ענווה יאמר על עצמו שהוא עניו?

תירוץ לשאלות אלו הוא שצריך ליצור איזון בין גאווה לענווה, והאיזון הוא שאדם צריך להכיר בערך עצמו ולדעת מה הוא שווה ועם זאת לדעת שכל מה שיש לו הוא מאת ה' ולכן עליו לנצל כוחות אלו ע"מ לעזור לאחרים ולא כדי לרמוס אחרים וכן שכוחות אלו ניתנו לו כדי שיוכל לעבוד את ה' ולא כדי שיוכל להנות בעולם הזה מכישוריו. וכך הוא אצל רב יוסף שמודע לכוחותיו ויודע שיש בו ענווה. וכך הוא אצל כל אדם, שאם הוא יודע ליצור את האיזון אזי משבחים אותו שקדם למלאכי השרת, ואם נוטה לצד הגאווה דואגים להעמיד אותו על מקומו.

מספרים, שפעם בא אדם לרב והתלונן: "שמעתי בשיעור שכל הבורח מן הכבוד, הכבוד רודף אחריו, ומאז אני כל הזמן בורח מן הכבוד, אבל הוא בכלל לא רודף אחרי ולא משיג אותי, ומעולם לא קבלתי כבוד..."

שאלו הרב: "מנין אתה יודע, שאין הכבוד רודף אחריו?"

"זה פשוט מאד" - החזיר האיש - "אני מסתכל אחורה והוא לא שם."

"כעת מובן" - אמר הרב - "טבעו של הכבוד, שכאשר הוא רואה שאתה מסתכל עליו, הוא מיד בורח ממך..."

מי שבורח מן הכבוד בכדי לקבל כבוד, הוא הרודף הגדול ביותר אחר הכבוד. אם תכלית הבריחה היא קבלת כבוד, אין רדיפה גדולה יותר מזו!

לפי זה, מובן לנו אודות תכונתו של משה רבינו כמו רב יוסף אודות ענווה.